

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Meščanje!

Naši kandidatje za volitve v mestni zbor so:

Za I. razred, ki voli 8. aprila:

Dr. Karel Ahačič, odvetnik in hišni posestnik.
Karel Tavčar, hišni posestnik.

Miha Pakič, trgovec in hišni posestnik.
Dr. Franc Papež, odvetnik.

Narodni meščanski volilni odbor.

Kukavica Kallina.

Nekdaj smo se v šoli učili in v vsakdanjem pregovoru smo slišali, da ptica kukavica po jedno svoje jajce skrivaj podvrže ubozim malim pticam kakor pénici, pastaričici, taščici in drugim v gnezdo potlej pa odleti in prepusti valitev in skrb ogoljufanim. Tako je tudi bivši deželni predse Inik Kallina pred svojim odhodom podvrgel nam ljubljanskim narodnjakom tako kukavično jajce in najmanj leto in dan ne bomo imeli še čistega gnezda, ki bi se brez Kallinovega nepotrebnega in popolnem nepoklicanega vmešavanja bilo uže letos lahko očistilo. Kajti kaj se je imel g. Kallina, ki nij več noben uradnik na Kranjskem, temuč je uradovanje uže izročil namestovalcu svojega naslednika, letos mešati v naše volitve? In sicer še celó na tak način, ki je naravnost nasproten „objektivnosti“ in nepristranosti, katero je bil pri prihodu kot svoje gaslo naznanil, in katere se je prej, dokler je v vladi na Kranjskem, bil nekoliko tudi držal. In vendar se je mešal! Pa še kakó! Čujte.

Ko je namreč g. Kallina te dni deželno

vlado na Kranjskem odložil, poslavljaj se je po navadi in etiketi od raznih načelnikov javnih oblastnij, tako tudi od nemškega župana ljubljanskega g. penzionista Laschana. Pri tej priliki je g. Kallina rekel: „jaz želim, da bi slišal, da občina ostane še na dalje v Vašem previdnem vodstvu“, „ich wünsche zu hören, dass die Gemeinde auch fernerhin Ihrer umsichtigen Leitung anvertraut bleibt“.

Mogoče je sicer res, da je gosp. Kallina te besede rekel tje v en dan, da g. Laschanu pove jedno ugodno mu besedo, kompliment, čeravno bi bila taka neprevidnost pri starem vajenem birokratu čudna prikazen. Ali ljubljanski uradniki so to neposredno pred volitvami rečeno „visoko“ besedo jako resno razumeli, in njihovi ustavoverni poglavarji Kaltenegger, Pirker etc. so iz te besede z energijo in z vspehom političen kapital kovali zoper narodno stranko, češ: ali ste slišali, uradniški volilci, kaj je rekel, c. kr. namestnik Kallina, vlada želi, da Laschan še župan ostane, torej, da nemška stranka v Ljubljani zmaga! Temu razlaganju Kallinove agitatorične besede je tudi „Laib. Tagblatt“ sledeče po-

jasnilo dal, z razprtimi črkami dan pred volitvijo II. razreda tiskano in mej uradniške volilce razširjeno:

„Kann man hier vielleicht auch behaupten, dass diese Aeusserung einem Vorurtheil gegen die Nationalen entstamme? Wo bleibt da die Berechtigung der Behauptung, dass der pflichttreue Beamte bei den jetzigen Wahlen gegen die liberalen Candidaten stimmen müsse, wenn ein Mann von der Bedeutung R. v. Kallinas — dem man doch ein genaues Verständniss und eine eingehende Kenntniss der Motive und Absichten des derzeitigen Leiters der österreichischen Regierung zuschreiben muss — unumwunden erklärt, dass er die Leitung der Commune auch fernerhin in den Händen unseres derzeitigen, als Vertrauensmann der liberalen Partei an die Spitze der Gemeindevertretung gestellten Bürgermeisters sehen möchte!“

In dalje:

„Liegt es nunmehr aller Welt zutage, dass zwar dem Ministerium Taaffe daran gelegen, die unbedingte Herrschaft der Verfassungspartei im Parlamente als ein Hindernis für die Durchführung des Coalitionsgedankens zu beseitigen, das aber der Regierung nichts ferner liegt, als die Absicht, die verfassungsfeindlichen Parteien auch bei solchen Anlässen zu begünstigen, welche mit dem eben erwähnten politischen Vermittlungsplane in keinem Zusammenhange stehen.“

Listek.

Ožênil se je iz — osvête!

I.

(Dalje.)

„Kako to, gospod grof, da ne plešete?“ vpraša Karel.

„Nu, videli ste, da sem plesal!“

„Res, jedenkrat s teboj, draga sestričina! Toda, ali ne mislite še plesati?! Pogledite vender, koliko očij se upira v vas, črne in plave, lepe in ne lepe, mlade in stare svojo pozornost obračajo na vas.“

„Res dobro! Ali —“

„Vi ste zaročeni! — V istini, gospod grof, ali bi vam smeli čestitati“, opomni kneginja pikro in glas se jej je tresel, dasi je skušala to skrivati.

„Vaša čestitka mi je osobito draga, milostiva gospa —“ odvrne jej vprašanec in se jej hladno pokloni. „Srečen zaročnik jo vzprijemljem“, pravi dalje, prvo besedo ironično poudarjajoč.

„Ali nam je dovoljeno znati imé tej srečnej ženski?“

„Mislim, da se néma baš smatrati srečno, a tem bolj sem srečen jaz.“

„Nje imé, imé; ali ga nam hočete povedati?“

„Gospodičina Roverska.“

„Ta?“ vzklikne kneginja.

„Roverska?“ se začudi Karel. „Oprostite, gospod grof —“ in smeh se mu posili. Grofu se zmračí čelo in ustne se mu krčevito tresó.

„Gospod!“ réče, „znajte, da je čast moje zaročnice moja čast — zatorej vas opozárjam, da se dostojno vedete!“

„Ne hudujte se, gospod grof“, izgovarja se Karel, „nijsem tako zlobno mislil. Iznenadilo me je; ona je siromašna in st—“.

„Gospodičina Roverska je hči jedne najstarejših obitelji. Res, da so jej stariši siromašni, toda jaz ne trebam novcev. Anti znate, da blíšé ne prinaša vse sreče.“

Kneginja vzdihne, a grof jo porogljivo pogleda.

„Jaz imam 30, moja zaročnica 24 let. Dasl nij krasotica, kar priznavam, vender bi se bila lehkó uže zdavna omožila, da nij siromašna.“

„Naj bi bila vzela za moža siromaka, kakršna je sama.“

„A kaj bi z njim počela? Človek lahko ljubi siromaka, ali se ne more takoj z njim poročiti, taka ljubezen je samo — majhna šala. — Sploh moja zaročnica nij ljubila, niti si nij domišljevala, da koga ljubi — čista vam je to duša, pravi angelj!“

„Oho, vi ste dakle zaljubljeni?“

„Oprostite, morebiti nameravate vi kedaj stopiti v zakon iz drugih razlogov?“

Karel ne vé, kaj bi dejal. Pogledavši kneginjo, opazi, da je blede, kakor stena. Zatorej se priporoči grofu in njega znancu ter odvêde Ireno v drugo sobo. Grof se ozrè za odhajajočima, namigne z rámeni in pomrmrá: „lepa dvojica“. Prijatelj Ljudevit mu stisne róko in ga vpraša:

„Za boga, kako si se ti odločil za to ženitev?“

— (Dijaška akademija.) Kakor pred tremi leti, tako se namerava tudi v drugej polovici tega šolskega leta napraviti v deželni gledališči muzikalično-deklamatorična akademija, pri kateri bodo sodelovali samo dijaki obeh tukajšnjih srednjih šol. Ker je čisti donesek namenjen podpornej zalogi obeh zavodov in ker je bil vspeh prve akademije sijajen, opozorujemo že danes slavno občinstvo na to predstavo. Program objavimo ob svojem času.

— (Nove skladbe.) G. D. Fajgelj, naš vrli muzikus, je na novo izdal „Sveto mašo“ za četiri mešane glasove prirejeno. O tem delu njegovem bomo kasneje bolj na drobno še spregovorili, danes priporočamo samo njega najnovejšo kompozicijo vsem našim slovenskim orglarjem. Vrli naš komponist zasluži, da ga občinstvo podpira, da poleg svojega truda ne bode imel vsaj gmotne izgube, kakor je pri nas že navada in kar čuti vsakdo, kdor da kaj na svitlo. Cena tej maši je 25 kr. in dobi se v J. Blaznikovej tiskarni. Ob enem priporočamo njega drugo mašo, ki jo je tudi letos na svitlo dal; prva maša je op. 4, v a dur, druga op. 3, v f dur. Cena je tudi tej 25 kr.

— (Iz Šent-Lenarta na Štajerskem) se nam dné 3. t. m. piše: Posestnico Ano Vrančič so našli obešeno v svojem vrtu. Ker je bila mrtva žena na glavi nekoliko potolčena, se sumi, da je bila prej ubita in so jo potem mrtvo obesili.

Razne vesti.

* (Zakon proti pijančevanju) je v istini prava dobrota za državo. Samo v zapadnej Galiciji so minolega leta zaradi pijančevanja kaznovali sodnije okolo 9009 oseb, a proganjale so jih 10.109.

* (Obsojeni na smrt) so bili l. 1879 v vsej Avstriji 104 hudodelci. Od teh so samo štirje prestali smrtno kazen, a sto jih je bilo pomiloščenih, ter se jim je obsodba izpremenila v dosmrten zapor. Na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem je bilo 7 zločincev na smrt obsojenih, vendar so bili vsi pomiloščeni.

* (Bojevali z razbojniki) so se pri mesteci Funduki v Varnskem okrožji bolgarski narodni vojaki, pri čemer je bilo od obeh strank več oseb mrtvih in ranjenih.

* (Hanoverski naseljenci.) Iz bosenške Krávine se piše, da so se mej Berbirom in Banjaluko mnogobrojno naselili Nemci iz Hanovera. Naselbina se imenuje „Windthorst“.

* (Uzidana mačka.) V Rudolfsheimu so popravljali strop nekej kóčici. Predno je bilo delo zvršeno in brez vednosti delavcev

se je mej stropu shúlila mačka in je bila tam zazidana. Ko je bilo popravljanje uže zdavna zgotovljeno in skoraj uže nihče nánje mislil nij, čuti so bila vedna mijavkanja, sè stropa prihajajoča. Ker le nij bilo miru, so odbili kos stropa in gled! našli so mej stropovjema zeló sestradano mačko še živo. Malo ne celih 14 dnij zaprteji živali so dali mleka in v dveh dneh je okrevala takó, da je kakor prej lehkó skakala po strehi.

Tuji.

prila
Pri Slonu: Walland iz Celja. — Stockinger iz Dunaja.

Pri Mallét: pl. Villas iz Gradca. — Hübler iz Dunaja. — Krauttsch iz Trsta. — Winkler, Heis, Kraut, Burkhard iz Dunaja

Dunajska borza 6. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	73 gld.	15	k
Enotni drž. dolg v srebru . . .	73	70	"
Zlata rent . . .	89	10	"
1860 drž. posojilo . . .	130	—	"
Akcije narodne banke . . .	840	—	"
Kreditne akcije . . .	285	80	"
London . . .	118	90	"
Srebro . . .	—	—	"
Napol. . .	9	48	"
kr. cekini . . .	5	58	"
Državne marke . . .	58	55	"

Loterijske srečke.

V Trstu 3. aprila: 85. 6. 73. 80. 74.

V Lincu 3. aprila: 90. 28. 76. 58. 30.

Zahvala.

Za jako v obilnej meri izkazano sočutje mej boleznijo in o priliki smrti moje presrečno ljubljene, nepozabljive soproge, ozioroma matere, gospé

Ivane Caleari, roj. Turkovič,

kakor tudi za mnogobrojno udeležitev pri sprevodu k večnemu počitku, izrekam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, kakor tudi gospodom uradnikom in mestjanom najtoplejšo zahvalo.

V Škofjeh Loki, dné 5. aprila 1880.

(139)

J. Caleari.

Prostovoljna dražba!

Dné 8. aprila t. l. dopoldne se bodeta od 9. do 12. ure v hiši št. 10 na Cojzovej cesti prostovoljno prodajala

(135—3)

 dva konja,

katera sta za uprégio in za ték sposobna. Za gotove novce pak se bode ob jednem tudi oddajala konjska oprava, gospodarsk voz s pripravo, voziček, in 70 do 80 stotov sena. Kar bode kdo kupil, mora takoj vzeti soboj. Kupce k tej dražbi uljudno vabimo.

Št. 1682.

(141—1)

Sekundarska služba

v deželnej bolnici v Ljubljani z letno plačo 400 gld. in s posebno zacasno nagrado 200 gld. za opravljanje sekundarske službe v 2 podružnicah, potem s prostim stanovanjem svečavo in kurjavo, je izpraznena, ter se bode na dobo 2 let oddala, ki se utegne po dvehletnem dobrem službovanji potem še za dve leti podaljšati. — Prošnje za to službo naj se vložé

do 20. aprila l. 1880

pri vodstvu deželnih dobrodelnih naprav v Ljubljani. Prosilci imajo dokazati, da so doktorji zdravništva ali da so saj uže dovršili zdravniške visoke šole, in povedati, če so uže kje službovali. — Na prosilce, kateri so razen nemščine zmožni tudi slovenskega ali katerega drugega slovanskega jezika, se bode posebno oziralo.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dné 3. aprila 1880.

Št. 370.

(140)

Razpis službe.

Pri občinskem uradu v Podgradu (Ill. Castelnuovo) v Istri, oddaja se služba občinskega tajnika s 500 gold. letnega dohodka ter z zdatnimi postranskimi prisluzki.

Neizključljivo in nepogojno se zahteva od prosilcev, da z dobrimi šolskimi spričevali dokažejo popolno zmožnost v besedi in pisavi znanje slovenskega kot izključljivo uradnega jezika, ter zmožnost nemškega in italijanskega, ter da so z dobrim vspehom dovršili saj četvero razredov katerekoli srednje šole in da so zmožni tudi zemljemerstva.

Prošnje naj se oddajajo do 20. aprila t. l. pod naslovom: **Jakop Valenčič, nadžupan v Hrušici h. št. 3.**

Hrušica, dné 4. aprila 1880.

Jakop Valenčič,
nadžupan.

Zaradi preselitve prodajem od danes počenši do dné 1. maja 1880 zalogo

izvrstnega vina,

katerega imam 400 veder. Vino prodajem po najnižej ceni, in sicer najmanje po jedno vedro vkupe.

Daniel Predovič,

(129—6)

krčmar,

na Poljanskem trgu št. 5, v Ljubljani.

Nove vozne liste

za železnice

prav po nizkej ceni priporoča

„Národna tiskarna“ v Ljubljani.

Gastlove kri čistilne pile.

Uže dvajset let sijajno skušene in od zdravnikov priporočene, da se ž njimi odpravi putika in revmatizem, zasedena slaba sokroviča, sleza, ostrá kri, zlata žilja, neslast do jedi, naval krvi, omotica, slabost na jetrah in žolci, in poznejše uplivanje po zdravljenji z živim srebrom. Pri ženskih mesečnih nerednostih uplivaajo te pile dobrodejno, odstranjujoče in zdravljajoče.

Škatljica z okolo 80 komadov 50 kr. av. velj.

Te pile so posladkorjene in odlični zdravniki priporočajo jih kot najboljše kri čistilno dristilo.

Ker zadostuje jedna škatljica za zdravljenje 2 do 3 tedne, — tedaj so Gastlove pile tudi najcenejše zdravilo.

Gastlov kri čistilni čaj

v zavitkih po 30 in 50 kr. av. vel.,

baš tako dober zoper vse zgorenje bolezni.

Pravi dobi se v glavnej zalogi lekarja P. Birnbacherja „zum Obelisk“ v Celovci. (79—6)

Gastlove prave kri čistilne pile in čaj ima v zalogi nadalje: v Ljubljani V. pl. Trnkoczy, lekarnar; v Postojni A. Leban, lekarnar; v Kranji K. Šavnik, lekarnar; v Logatci Al. Skala, lekarnar.

Najboljše in najuplivnejše

pomuhljevo jetrno olje

zoper

bramore, krvice, sušico, kašelj itd.

v sklenicah á 60 kr.

z železnim jodovcem pomešan, onim, ki imajo premalo krvi ali ki si jo hočejo sóistiti, posebno koristen, v sklenicah á 1 gld. prodaje in razpošilja s poštnim povzetjem

(108—6)

G. Piccoli,

lekarna „k angelju“ v Ljubljani, na dunajskej cesti.

In ljubljanski uradniki (izvzemši malo krdelo pametnih narodnih) so temu razlaganju verjeli in v celih jatah, kot stara ustavoverna kohorta, marširali za nemške ustavoverce na volišče. Kakor so 18 let dresirani smatrati v nemškem ustavoverstvu vlado, tako so tudi zdaj zlasti vsled one Kallinove agitatorske besede bili preverjeni, da Kaltenegger, Pirker, Schrey, Deschman, ti so še zmirom „vlada“. Taki, ki so prej obetali voliti narodno, volili so potlej nemškutarje, in taki, ki bi oili domá ostali, pritekli so brzopeti pomnožit krdelo. Tako smo pali še letos vrženi od samih uradnikov, ki imajo v tem razredu jako veliko večino nad vsemi.

Mi Slovenci smo grozno mehke duše in dobre. Če nam le kdo po glavi ne hodi, če nam le krivice ne dela, uže ga hvaležno slavimo, da je sam Aristides pravičnosti. Tako so tudi nekateri naši g. Kallino črez mero povzdigovali za to, ker ravno postave ali zakona nij z nogami teptal pri državnozbornskih volitvah, kakor so jo njega predniki, ker je bil objektivni, kar je pa vsled Taaffejevega ukaza itak moral biti. Ta hvala gospodu Kallini menda nij bila všeč. Zato je z jednim zadnjim činom izbrisal, kar je prej dobrega storil. Kakor lisica v velicem snegu v begu pred preganjalci za soboj z repom baje briše in zametuje sled svojega pota, tako je g. Kallina pred odbodom z jednim neobjektivnim in nebrezpristranskim činom zbrisal in zametal v našem spominu vse prejšnje dobro. Če pa misli, da se bode s tem na Moravskem dobro pripočil, morda se malo moti.

Nas narodne Slovence nikakor nič nij potrló, če nijsmo zmagali vsled tega kukavičnega jajca, ki ga nam je g. Kallina položil. Če nijsmo letos, hočemo drugo leto! Končna naša slovanska zmaga je le vprašanje časa. Čakati in potrpeti in vstrajati pa Slovan zna, in posebej Slovenec se je uže tudi naučil. Le obupavati ne znamo in nehčemo in nam tudi treba nij. Saj je te dni zmagalo Slavjanstvo in njega svoboda celo — na Angleškem, kjer so poraženi njegovi protivniki in prijatelji grabežnega švabstva.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 7. aprila

Državni zbor je vtorek spet začel zborovati. Podpredsednik Gödel Lannoy je

zbornici naznanil, da ga je sprejel cesarjevič Rudolf, komur je še enkrat čestital v imenu zbornice na zaročitvi s princesinjo Štefanijo. Cesarjevič Rudolf da se mu je zahvalil in dejal, da ga je sočutje zbornice poslancev močno ganilo. — Po tem podpredsednikovem poročilu je vprašal poslanec Nitsché načelnika odseku za tiskovni zakon, zakaj da ta odsek tako počasi dela in ne da nobenega poročila. Načelnik temu odseku, Lienbacher, je odgovoril, da je odsek volil še pododsek, katerega poročevalec izdeluje zakon. Kadar bode ta predložil svoj načrt, bode pričel odsek posvetovanja. Zbornica potem preide na dnevni red: drugo branje državnega proračuna. Poslanec Smarzewski je o tem poročal, in predlagal, naj zbornica preide v specialno debato. V generalnej debati je prvi poprijel besedo centralistiški poslanec Scharschmied. Napadal je finančnega ministra, ker nehče ta prevzemati odgovornosti za one predloge, katere je zbornici predložil njega prednik g. Chertek. Taaffejeva vlada mu nij po volji, ker vzbuja nadeje pri avtonomistih, katerih ona ne more izpolniti. Zato je on nasprotnik zdanjej vladi. Poslanec Zeithammer je dejal, da je budget res žalosten, a tega nijsta zakrivili zdanja vlada in zdanja večina državnega zbora. Predležči budget je še budget prejšnje vlade in večine. Finančno stanje se bode oboljšalo samo tedaj, ako se sistem temeljito spremeni. Centralist Hallwich je govoril o položeni Nemcev na Češkem, kjer hoče narodno plemstvo zatreti nemška prizadevanja. Tonner je obžaloval strastno govorjenje Hallwichovo. Nemcem na Češkem se nij zgodilo še nič žalega, a zameriti se Čehom ne more, ako hočejo ohraniti si svojo narodnost. Glasoviti Schönerer je trdil, da se zatira svobodno mišljenje in vsaka izjava Nemcev. Dejal je, da se žalijo celo zakoni o pisemske tajnosti, o osobnej svobodi in hišne pravice, duhovenstvo pa da se podpira. Poslanec Wurm priznava, da, kdor želi narodu dobro, mora pustiti, da se ta narod izobražuje v svojem materinem jeziku. Pri tem pa je važen faktor duhovenstvo in treba je odpraviti razliko mej pravno versko in brezversko vzgojo. — Seja se je potem sklenila. Prvi dan je tedaj govorilo 6 govornikov, trije avtonomisti in trije centralisti. Denes se debata nadaljuje.

Avtonomisti so se pripravili na véliki boj v budgetnej debati in zaznamovali so svoje govornike. Mej debato zboroval bode baje, ako bode treba, avtonomistiški eksekutivni komitet. Kot govorniki v proračunski debati so zaznamovali: Zeithammer, Tonner, Wurm, Miha Hermann, Adamek sen., Monti, Gregr, Hausner, Jeržabek, Gödel-Lannoy, Kozlovski, Trojan, Matuš, Skrzynski, Heinrich Clam, Czartoryski, Smolka in Alojzij Lichtenstein.

Tudi centralistiška kluba liberalcev in

„fortšritlerjev“ nemških v državnem zboru sta zaznamovala svoje govornike v proračunski debati; oba kluba sta sklenila, da bosta glasovala zoper dovoljenje dispozicijskega zaklada. Za govornike so se vpisali: Scharschmied, Hallwich, Schönerer, Plener, Menger, Beer, Newirth, Russ, Magg, Dumba, Rechbauer, Wolf- rum, Obratschai, Fux, Wurmbrand, Obentraut, Roser, Klier, Klinkosch, F. Gross, Meissler, Auspitz, Peez in Bareuther.

Vnanje države.

Preko Londona se javlja iz Peterburga, da se bosta v kratkem sešla v Niši knez srbski in knez bolgarski; ta sestanek da je posledica pohoda bolgarskega kneza v Peterburgu, in da je odločno politične važnosti.

Bolgarska kneževina okuša tudi uže ministerske krize. Konservativno ministerstvo je dalo svojo ostavko, kakor smo uže poročali, zavolj tega, ker imajo bolgarski takozvani liberalci veliko večino zopet v „narodnem sebranju“; ki je celo volila vodjo liberalcem. Karavelova, za svojega predsednika. Bolgarski liberalci hočejo združenje Bolgarije z vshodnjo Rumelijo; temu cilju so zdaj tem bliže, ker se hoče knez Aleksander udati liberalcem in poklicati Karavelova v ministerstvo. Isto tako dogodjaji na Angleškem, kjer prevzema uže Gladstone vlado, prijatelj Slovanom, vzbujajo upanje, da Bolgarija in vshodnja Rumelija ne bosta več dolgo ločeni.

Na **Francoskem** je princ Jerome Napoleon izdal pismo, v katerem pravi, da Napoleonidi nijso sovražniki vere niti revolucije. Nove vladne naredbe zoper kongregacije pa da nijso nobeno proganjanje, temuč so le vrnitev k potrebnim pravilom javnega prava. Dalje se pravi, da nij nič skupnega mej legitimisti in bonapartovci, čas je, da vsak svojo barvo pokaže. — To pismo je zbudilo veliko senzacijo. Konservativni listi ga grajajo. Republikanski pa pravijo, da je storilo konec konservativnej uniji.

Bolna sta dva politiška velikana, **nemški** cesar in knez Bismark; poroča se pa, da je prvi uže nekoliko okreval, vendar iz sobe da še ne more.

Bismark je dal svojo ostavko ali demisijo. „Nordd. Allg. Ztg.“ poroča namreč, da so v nemškem zveznem svetu (bundesrathu) glasovali pri posvetovanji o kolektivnem zakonu tudi o vprašanji, je-li morajo biti pobotnice o poštnih nakaznicah kolekovane; pri tem glasovanji je zastopala večina 30 glasov 7 1/2 milijona prebivalstva, a manjšina z 28 glasovi 30 milijonov ljudij. Zarad tega je Bismark dal cesarju svojo ostavko, rekoč, da on ne more sklepa večine zastopati nasproti Bavarske, Saške in Pruske. Ali je cesar Wilhelm sprejel Bismarkovo ostavko ali ne, to se še ne poroča.

„Zakaj ne?“

„Nu, govore, da je zelo neprijetna ženska, a ti —“

„Jaz jo ljubim —“

„Oprostiš mi, prijatelj, ako smelo trdim, da nijsi zdaj povedal istine. Mogoče, da bi ti bil verjel, da te nijsem motril pozorno, ko si plesal.“

Grof se zamisli. Po njega bledem lici se polije žarka rudečica. Z nemirno rokó je gladil svojo lepo brado.

„Pojdiva šetat“, pozove Ljudevita, in okienivši se njega levice kreneta v drugo dvorano. —

Tu povzame Ivan:

„Znaš dobro, moj dragi Ljudevit, kako sem iskreno ljubil Ireno, dókler je bila še neomožena?“

„Znam, prijatelj!“

„Ti veš tudi, koliko sem trpel, ko se mi je izneverila jedino zato, ker sem bil siromašen, in je dala poročiti se sè starim, odljudnim knezom, ker jo je mikalo njega bogastvo“, pridéne vznemirjen in navidezno srdit grof.

„In ti se jej hčeš zdaj tako osvéti?“ vpraša Ljudevit.

„Takó je!“

„Ali, ako te ona še sedaj ljubi, pomisli nje bolest —“

„Tudi jaz sem jo ljubil tedaj, je li se ona menila za moje srčne bolečine? Gledi: ona je višje od mene cenila bogastvo, mēni, baš nasprotno, bodi dražje siromaštvo. Ona je zavrgla mene, jemljoča si starega slabotnega kneza, jaz jo preziram ter stopam v zakon z ne lepo devojko. Ali nijsem pravičen v svojem početji?“

„Morebiti, in na prvi hip bi marsikédó tudi pritrdil temu — ali jaz bi ne mogel tako ravnati. Ti ljubiš kneginjo,“ — grofu se naguba čelo — „daj, priznaj samo, in ona ljubi tēbe. Ti se nameravaš oženiti z drugo, jedino, da se osvetiš njej, a ne pomisliš, da s tem uničuješ srečo ne samo sebi in Ireni nego tudi bodočej soprogi, katera bode takšnim načinom žrtev tvoje nepremišljenosti. Mari misliš, da je ona, če je siromašna, stvarjena za to, da se z njo igra plemenit bogataš? In to vse

samo zato, da se osvetiš ženski, slabej ženski. — To ne pristoji možu, kakeršen si ti! Opróstil bi lahko kakšnemu —“

„Ne govóri dalje,“ mu seže v besedo prijatelj. Vse sem si dobro premislil, izbral si gospodičino Roversko, dal sem jej svojo besedo, poklonil nje roditeljem jedno svojih gospodarstev, in ona se mi je udala iz hvaležnosti. Obče sem si v svesti, da nij ona nigdar ljubila, in da ne ljubi niti sedaj. A jaz se bodem proti njej vedel tako, da me ne bode nigdar ljubiti mogla, mož jej hčem biti samo po imeni.“

Ljudevit pokima z glavo, niti slova ne črhni.

„Mi li hočeš biti drúg pri poroki?“

„Nehčem.“

„Zakaj ne?“

„Zdi se mi, da bi jo, dasi je ne poznam, rajše odvedel v uječo, nego pred oltar, kajti od onod bi jej vender bilo móči kedaj osvoboditi se, a tako bi izgubila zlato prostost in se dala ukleniti v spono, katere bi jo težile vse žive dni. Skoraj bi jo rajše, predno stori

Doslej je znan izid 443 **angleških** volitev. Od teh so dobili liberalci 258, konservativci 153, home-rulari (Irci) 22. Dne 5. t. m. je bil voljev Gladstone v Midlothianu zoper konservativnega kandidata Dalkeitha.

Po volitvi je Gladstone izdal manifest na svoje volilce v Midlothianu, v katerem proglašal, da bodo angleški liberalci prizadevali si, vna- njo politiko Angleške osnovati na podlogi miru, pravičnosti in simpatije za svo- bodo.

Nekateri mislijo, da Gladstone sam ne bode stopil v novo ministerstvo, temuč, da bode le svetovalec svoje stranke ostal.

Dopisi.

Z Gorenjskega 1. aprila. [Izv. dop.] (Hitrost našega deželnega odbora.) V nekej občini na Gorenjskem je uže pred tremi leti neki srenjski pot po občinskem zastopu razdeljen bil, in sicer mej posamezne vasi, katere ta pot potrebujejo. Zoper to ob- činsko razdelitev so nekateri posestniki iz jedne vasi pritožbo na slavni deželni odbor kranjski v Ljubljano vložili, in sicer meseca marca 1877 — in glej, — piše se uže 1880 in ta vloga še zmirom nij rešena. V teku teh tréh let prosilo se je dvakrat osobno in trikrat pi- smeno pri deželnem odboru za rešenje te vloge ali pritožbe, — ali zastoj. — Še denes čakamo milostljivega rešenja. Ako se vse vloge pri deželnem odboru tako hitro rešujejo — srečne stranke, katere imajo tam opraviti! Kaj bi vendar deželni odbor naredil s tako ob- čino, katera bi na njegove ukaze ali vpra- šanja v 14 dneh ali celo v enem meseci ne odgovorila? Gotovo bi takega zanikernega žu- pana denarno kaznoval ali vsaj s kaznijo mu zažugal. Zlate gore so ohetali nemškutarji Kranjcem, če dobodo deželni odbor v roke, a zdaj delajo takó, ko ga imajo.

Primorani smo te vrstice „Slovenskemu Narodu“ izročiti, ker morebiti bo javnost kaj pomagala, da bo naša vloga rešena, ker z prošnjami si ne upamo kaj opraviti več. Š.

Iz Postojne 3. aprila. [Izv. dop.] V svojem listu od 27. pr. m. ste objavili, da na- pravita gospoda A. in J. Lavrenčič s tovariši koncert v prid ubogim Notranjcem. Zarad bla- zega namena nadejali smo se, da bode ta beseda mnogo obiskana in če smo se tudi v tem oziru prevarili, moremo saj s tem zado- voljni biti, da se je svote čistega dohodka 38 gld. dosegla, s katero gospodje koncertantje

vendar nekoliko svojo dobro voljo morejo izkazati.

Lepo sestavljeni spored bil je izvrstno izpeljan, ker tako urnih igralcev na citre se menda kmalu ne dobi, ko sta ravno gospoda A. in J. Lavrenčič. Točka „janičarski stopaj“ in v sporedu navedeni dueti bili so tako iz- vršeni, da še celo najnatančnejše uho nij moglo kake disharmonije zapaziti. Mili glasi točke „weihgesang“ zamaknili so poslušalce in morala se je pesen na občno odobravanje ponavljati. Sviranje g. A. Lavrenčiča je pa posebno ob- čudovanja vredno. Imenovati se ga ima v resnici v tem oziru strokovnjaka. Mirno in brez vsakega strahu, popolnem v zmernem taktu dovršil je ta gospod napovedane citer solo „Barbier von Sevilla“ in pa „La Fon- taine“. To so komadi, ki se morejo prištevati najtežavnejšim kompozicijam znanega umetelj- nika Umlaufa. in ponosni moremo biti na to, da imamo mladeniča, kateri bi mogel s ča- soma svoje kompozicije na svitlo pripraviti.

Končno ne smemo pozabiti na pevski zbor, kateri je tudi napovedane točke na splošno zadovoljnost izpeljal. Želeli bi le, da bi se gospodje pevci, katerih je vendar precejšnje število v našem trgu, za petje bolj zanimali, ker petje je vendar upliven faktor za narodno življenje in za izomiko.

Iz Selške doline 5. aprila. [Izv. dopis.] Veliko se govori mej ljudstvom in piše po časopisih, da bomo enkrat prej ali poznej imeli vojsko z Lahom. Da bo enkrat do te vojske prišlo, prepričani so kolikor toliko tudi možje, ki stojé na krmilu vladarstva. Da se bomo z Lahi bíli, to je gotovo, samo tega ne vemo, kedar; morebiti kmalu, ali pa še le čez več let. Naša dolžnost in dolžnost naše vlade je, da se za taki slučaj začne priprav- ljati o pravem času, ko še nij prepozno. Va- žen faktor o času vojske so železnice in ceste. Ako jemljemo ozir na ceste, ki peljejo iz no- tranjih avstrijskih dežel proti laškej meji, vi- dimo, da je njih število v nekaterih krajih precej majheno. Tako vidimo, da Gorenjsko- Kranjskega in Goriškega ne veže nobena cesta razen one, ki pelje čez Poljansko dolino. Lahko bi se napravila še druga cesta, ki bi šla iz Selške doline čez Petrovobrdno na Tol- minsko. To cesto napraviti bi ne bilo pre- težko, ker držé na kranjske in goriške strani okrajne ceste skoraj do meje. Tudi strmina

na kranjske in goriške strani nij tako velika, da bi se ne dala lahko premagati. Po Selške dolini pelje okrajna cesta do Podrošta, kjer se potem zavije v Sorico. Od Podrošta naprej drži kolovozna pot precej blizu meje. Na go- riške strani je narejena okrajna cesta do Podbrda, tedaj blizu kranjsko-goriške meje. Ta cesta bi pa ne bila važna samo v strate- gičnem obziru, ampak tudi zarad tega, ker bi skoz to Selška dolina, kakor tudi Tolminska stran iako veliko pridobila. Les in drugi pri- delki bi se potem veliko lažje spravili v denar, ko sedaj trohni na mestu, ker se ne splača ga spravljati naprej po nepristopnih grapah. — Tudi prebivalci ondotnih dolin želé, da bi se napravila ta cesta. Slišal sem, da je pri- pravljén neki precej imovit posestnik v ta na- men darovati tisoč goldinarjev. Tudi so do- tične srenje zato, da bi se naredila ta cesta in hočejo podpirati to delo, kolikor jim je moč. Da bi se res izpeljalo to koristno podjetje, zato naj bi tudi skrbel kranjski in goriški de- želni zbor in naši poslanci.

Iz Ptuja 3. aprila. [Izv. dop.] „Furor teutonicus“ je tu uže tako velikansk, da neka- teri gospodje mestjani, ki nemško kuto nosijo, ne vedo, kaj bi počeli. Vse, kar po našem jeziku diši, jim smrdi, in beseda slovenska jih zbode do živega, da se kot besni obnašajo in kot mali otroci svoje norčarije po nemških časopisih uganjajo. Kakor „D. Ztg.“ iz Ptuja objavlja, lotilo se je neko revče dačnih knjižic. Do leta 1872 bile so mu nemške, od tedaj nemško-slovenske in od letos počenši slovensko- nemške. Jezi se torej, da ima zdaj slovenski jezik v tej knjižici prednost. O, wie läppisch! Misliš li butelj, da je c. kr. glavna davkarija ptujška le za mestece ustvarjena in hočeš li ovih 161 (sto jedna in šest deset) občin dav- karskih čisto prezirati, ki spadajo pod isti davkarski okraj in s katerimi tudi ti le slo- ven ski „gučiš“? Prav ima glavna davkarija; iz nosa se politično vaše mnenje ne spozna in da vas to-le v oči bode; ali hočete za vsacega posebno klobaso? — Boste vendar s časoma izprevideli, da živite mej Slovani, kateri imajo v našem okraji in v celej Avstriji ogromno večino!

Domače stvari.

— (Volite v.) Denes je v Ljubljani vo- litev v I. razredu. Naj bi nevspeh v II. raz-

obljubo, da bode tebi soproga, odnesel narav- nost ven iz cerkve.“

„In se potem sam oženil z njo!“

„Mogoče tudi to!“ pritrdi Ljudevit mirno in ostavi Ivana samega.

Grof se je tresel po vsem telesi. Žalile so ga besede prijateljeve, če tudi je priznaval sam, da so bile resnične. Toda, prelomiti be- sedo svojo, katero je dal svoje zaročnice rodi- teljem — to nij bilo možno človeku z njega načeli! Tudi sam nij nigdar mislil, da bi ne ostal mož-beseda! Vsekako se je htel osvetiti kneginji, in mislil je, da je ta način najpri- mernejši, kajti izmislil si je bil to osveto v dan kneževe smrti. — Vendar mu je bilo žal zaradi prijatelja, katerega je od mladih nog ljubil kakor svojega brata. Ljudevit jedini mu je ostal prijatelj celo tedaj, ko so mu za- plenili vse imetje, ko je trpel vnanjo nesrečo in srčne bolesti. — Zdaj so ga pomilostili, povrnili so mu vse imetje, bil je zopet imovit, in njega sreča je zopet najbolj veselila zve- stega prijatelja srce. Boléle so ga njegove misli, a bilo je to prvokrat, da ga je Eju-

devit tako ostavil. Zatorej ga je šel iskat, povsodi je gledal po njem, dokler mu nijso povedali služabniki, da je uže odšel. Hladno priporočivši se kneginji, katera se je v drugej dvorani zabavala pri gospéh, gré doli po stol- bah in se odpelje domov.

II.

Osem dnij je minolo, odkar je bila ona svečanost v Ireninej palači. Ljudevit je na čilem belci jahal proti Ivanovemu lepemu gradu. Iz dalje opazil je uže, da je poslopje vse ozaljšano z zelenjem in sè stolpa je po- nosno vihrala zastava, noseča rodovinski grb.

„Dakle vender“, zamrmra in čelo se mu videžno zmrací.

Prišedši do gradu, razjaše konja in izro- čivši ga služabniku gré po stolbah.

„Ali je gospod grof gori?“ vpraša strežaja.

„V cerkvi“, bil je odgovor.

Ljudevit takoj krene v gradsko kapelo, kajti znan mu je bil grad povsem. Težko je proril množico, katera se je bila tamkaj zbrala, da vidi poroko svojega dobrega gospodarja, in stopil k svatom. Ljudevitu se zaročnica s

početka nij videla posebno lepo, celo — bila mu je precej odurna. Toda, čim dalje jo je motril, tem lepša se mu je dozdevala. Nevesta je klečala v klopi z rudečim baržunom pokri- tej in v polutemi stoječej. Lica so jej bila blede, rōki je držala v sklep ter je pobožno molila. — Ljudevitu se je zdelo, da se je časih stresla po vsem životu, in spominjal se je tedaj, kar mu je rekel Ivan, da ga namreč zaročnica ne ljubi. Ljudevit je gledal slik, visečih ob cerkvenej steni, ali okó mu je vedno uhajalo nánjo in nekako mu je gódila misel, da ona ne ljubi Ivana.

Zdajci se začne obred. Ljudevitu je bilo tesno pri srci. Na lici mu je bil poznati nemir in vzbujenost, a sam nij vedel zakaj. Zamán se je skušal premagovati. Ko je du- hovnik vprašal Ivana, če ljubi svojo neve- sto ter je oni odgovoril z „da“, hití Lju- devit skozi gnéčo do vrat in zajaše svojega konja ter oddirja. Tudi nevesta je prisegla svojo zvestobo Ivanu, toda glas se jej je tre- sel, in rekla je takó tiho, da so jo mogli čuti le edino blizu nje stoječi poslušalci. (Dalje prih.)